

Adri Allingo

Van Niekje, Riekje en de lozijnentadit

Gr. Gilhuis-Smitskamp

UITGAVE N.V.W.D. MEINEMA DELFT

**VAN NIEKJE, RIEKJE
EN DE ROZIJNENTAART**

NIEKJE WIL MOEDER MEETREKKEN. (Zie blz. 8).

VAN NIEKJE, RIEKJE EN DE ROZIJNENTAART

DOOR

GR. GILHUIS-SMITSKAMP

GEÏLLUSTREERD DOOR ADRI ALINDO

Vijfde Druk

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA – DELFT

Niekje en Riekje

Het is heel, héél stil in de grote slaapkamer.

De wind beweegt zachtjes het gordijn heen en weer. Want er staat een raam open.

Door dat raam schijnt de zon naar binnen, het warme middagzonnetje.

Die zon schijnt op een klein bedje, dat in de hoek van de grote slaapkamer staat. De zonnestralen vallen op een zwarte krullebol. Maar zonnestralen doen hun werk zo heel *stil*. Daar wordt een kindje niet gauw wakker van.

Piep, pie-iep, piep!!

Op de vensterbank komt een vogeltje zitten, een klein grijs musje. Het zingt zijn liedje in de zonneschijn.

Piep, pie-iep!

Dat vogeltje doet zijn werk *niet* zo stil. Het is, alsof het zingen wil: „Luie kindertjes, komt er toch uit! De middag is toch veel te mooi om te verslapen! Piep, pie-iep!”

Een zwarte krullebol draait om en om in het kussen.

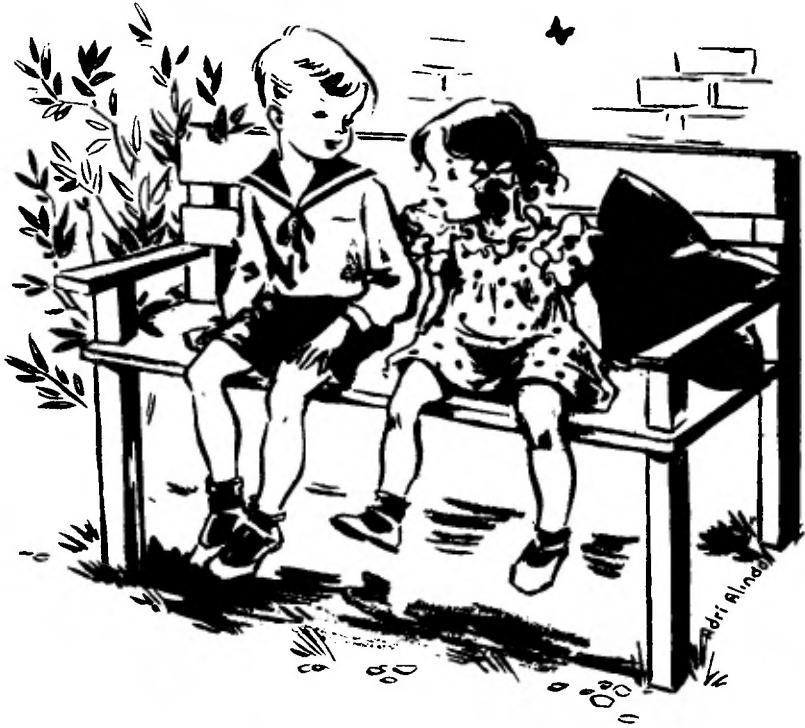
Even blijft het nog stil. Dan roept een stemmetje: „Niek!!”

Niemand geeft antwoord. Het vogeltje op de vensterbank is weggevlogen.

Een kleine vuist slaat tegen de zijkant van 't bedje.

„Niek, ben je nog niet wakker?”

Uit de andere hoek van de kamer komt een lange zucht. En eindelijk roept een slaperige stem: „Ja-a.”

Ze gaan samen op de tuinbank zitten.

Maar dan wordt Niek ineens helemaal wakker. Hij gaat rechtop in bed zitten.

Niekje en Riekje lachen tegen elkaar.

„Weet je het nog,” zegt Niek, „wat er straks gebeurt?”

„Best hoor!” zegt Riekje, „ik weet het bést! Als moeder ons straks komt halen dan, dan . . .”

„Daar is moeder,” zegt Niekje.

Ze horen voetstappen op de trap.

„Zo jongens,” zegt moeder, „ik hoorde jullie al. Is het middagdutje uit? Kom maar gauw, dan zal ik jullie aankleden.”

Riekje lacht. „Ik mag mijn mooie jurk aan, hè moes, omdat het feest is.”

„Ja,” zegt moeder, „je witte jurk met blauwe balletjes, en de blauwe strik in je haar. En Niek mag zijn witte blouse aan.”

„En dan gaan we meteen?” vraagt Niekje.

Moeder knikt.

„Moes moet zich alleen nog even verkleeden,” zegt ze, „maar dan gaan we direct weg. Verbeeld je eens dat we te laat zouden komen! Gaan jullie maar vast op de bank voor 't huis zitten.”

Niekje en Riekje gaan naar beneden.

Ze gaan samen op de tuinbank zitten. „Denk om de schone kleren,” roept moeder hen achterna.

't Is stil in de tuin, en 't is ook stil op de weg. De grote kinderen zijn allemaal naar school. Maar daar zijn Niekje en Riekje nog te klein voor.

„Wat duurt het lang,” zucht Riekje, „we komen vast te laat! Vást, Niek.”

„Ja,” zegt Niekje, „en dan is de trein al weg, en dan is oma niet uitgestapt, omdat er niemand was om haar te halen.”

„En komt oma dan niet?” vraagt Riekje. Haar lipjes beven. „Komt oma dan niet, Niek?”

Daar komt moeder aan. Ze heeft wel gehoord wat Niekje zei.

„Foei Niek,” zegt ze, „ben je je kleine zusje weer aan 't plagen? Ja hoor, vrouwtje, oma komt wél. En wij gaan oma halen. Kom maar mee.”

Naar het station

De weg naar 't station is maar kort. Moeder loopt niet vlug, want het is zo warm. Maar Niekje wil moeder meetrekken.

„Kom nou moes, anders komen we te laat.”

„Welnee,” lacht moeder, „we zijn nog veel te vroeg.”

Op het station is het nog stil. De chef lacht als hij Niekje en Riekje ziet. Hij kent die twee wel.

„Zo kinderen,” zegt de chef, „moeten jullie met de trein mee?”

„Nee mijnheer,” zegt Niek, „we komen oma halen.”

Riekje kruipt een beetje weg achter moeder. Ze is bang voor de grote, zwarte hond van de chef. Die loopt altijd naast zijn baas.

Rrrring!!

Er gaat een belletje op het station.

„Nu komt de trein gauw, jongens,” zegt moeder, „let maar eens op.”

„Ik zie de rook al,” roept Niek. En Riekje zegt: „Ik hoor 'm, moes!”

Puffend staat de trein stil.

Er komt een meneer uit — en nog een — en twee jongens met schooltassen.

„O moeder!” roept Riekje verschrikt, „oma is er niet bij!”

Moeder loopt vlug langs de trein.

„Ik zie oma, ik zie oma!” juicht Niekje. „Dáár moeder!”

Hij wijst naar de achterste wagon.

Ja, daar is oma. Moeder loopt hard, om oma's koffer aan te pakken.

„Dag lieve jongens,” zegt oma. Ze krijgen alle drie een kus. „Wel wel, mochten jullie allebei mee om oma af te halen?”

„U moet het kaartje nog aan de chef geven, oma,” roept Niek, „dat moet áltijd.”

Oma en moeder lachen, en de chef lacht ook. „Jij weet er alles van,” zegt hij.

Ze mogen ieder aan een kant van oma lopen. Moeder draagt de koffer.

„Wat heeft oma een grote koffer,” wijst Niek, „wat zit er in?”

„Oooo!” roept Riekje, „dat mag je niet vragen!”

„Welja,” zegt oma, „dat mag hij wel weten. Een nachtjapon voor oma, en een paar pantoffels, enne . . .”

„Een tandenborstel,” helpt Riekje.

„Ja,” lacht oma, „die óók. En oma’s breiwerk. Meer niet, geloof ik.”

„Ooo!” zegt Niekje teleurgesteld. „En heeft oma dan niets voor ons meege . . .”

„Schaam je toch, jongen!” roept moeder. Maar oma geeft Niek een knipoogje. „We zullen de koffer thuis wel eens uitpakken, hoor.”

„Ik ben zo blij dat oma er is,” fluistert Riekje zacht. „Blijft oma héél lang?”

Een doos van bakker Buis

Oma moet eerst een poosje in een gemakkelijke stoel zitten, in de serre. Ze is een beetje moe van de reis. Oma is ook al zo oud.

Niek haalt een voetenbankje voor oma. En Riekje mag voor moes een boodschap doen. Ze moet naar Geertje gaan, naar de keuken, en vragen of Geertje de thee binnenbrengt.

Daar komt Geertje al.

„Mevrouw,” zegt ze, „er is iets gebracht toen U weg was, van bakker Buis.”

„O,” zegt moeder, „ik begrijp het al. Ja, dat is goed hoor, Geert.”

Maar Niekje en Riekje hebben het óók gehoord.

„Wat is het, moes?” roept Niekje. „Taartjes?”

Moeder lacht. „Dat zal je vanavond wel zien, nieuwsgierig ventje! Vóór je naar bed gaat krijg je er wat van. Eerst moet vader thuis zijn.”

„Wat is het, moes,” vraagt Riekje, „een grote taart? Of allemaal kleintjes? Toe moes, zeg het eens!”

Maar moeder zegt niets. Ze lacht maar eens tegen oma.

„Heb je de doos in de kelder gezet, Geertje?” vraagt moeder.

Geertje knikt. „Ja mevrouw. En weet U wie 'm bracht? Kleine Gijs van de bakker!”

Moeder kijkt verbaasd. „Dat kleine jongetje?”

„Ja mevrouw, want de knecht van bakker Buis is ziek. Ik was net even weg om een boodschap te doen, en toen ik thuis kwam zat Gijs op de bank bij de achterdeur. Hij was maar zo lang gaan zitten, met

Ze kijken toe hoe Oma alles uitpakt.

z'n zware doos, om te wachten tot ik thuis zou komen."

„Och," zegt moeder, „dat kereltje is nog veel te klein voor zo'n moeilijke boodschap. Hij had de hele doos wel kunnen laten vallen. Maar het is toch wel flink van hem, om z'n vader zo goed te helpen."

Oma is nu wel een beetje uitgerust.

„Wie gaat er mee naar boven," zegt ze, „om oma's koffer uit te pakken?"

„Ik, ik!!" roepen Niekje en Riekje.

Ze mogen met oma mee, naar de logeerkamer.

Ze kijken met grote ogen toe hoe oma alles uitpakt. Onder in de koffer zitten twee pakjes. Eén in blauw papier, en één in rood papier.

Oma houdt de pakjes in de hoogte.

„Het rode is voor Riekje,” zegt ze, „en het blauwe voor Niekje.”

„Ooo!” roepen ze.

In het pakje van Niek zit een doos kleurpotloden met een kleurboek. En in dat van Riekje een grote doos kralen.

Oma krijgt van allebei een dikke kus.

Vlug lopen ze naar beneden, om alles aan moeder te laten zien.

„Oma verwent jullie veel te erg,” vindt moes.

Buiten schijnt het zonnetje nog. „Oma,” vraagt

moeder, „hebt U soms zin in een wandelingetje?
't Is nu niet zo heel warm meer. Dan gaan we vader
van 't kantoor halen.”

Dat wil oma wel. „Gaan jullie ook mee, jongens?”
vraagt ze.

„Hè moes,” zegt Niekje, „mag ik wel thuis blijven?
Ik wil zo graag mijn kleurpotloden gaan proberen!”

„Hè ja,” roept Riekje, „dan ga ik kralen rijgen.
Mag dat wel, moes?”

„Welja, dan gaan oma en moes sámen. Maar zullen
jullie dan goed oppassen? Ga maar aan de grote tafel
zitten. Moeder zal er een krant over heen leggen.”

Moeder begint even voor Riekje aan een ketting.
Nu kan ze het verder zélf wel.

En dan gaan oma en moeder weg.

Niekje en Riekje zwaaien hen na.

„Dag, dág!!”

Alleen thuis

Niekje kleurt een schip.

De zeilen worden grijs, en het schip zelf bruin. Er staat een vlag in het topje van de mast. Die vlag wordt rood-wit-blauw.

Niekje doet het heel mooi, binnen de lijnen. Maar hij is ook al vijf jaar.

Riekje rijgt een ketting. Eerst een blauwe kraal, dan een gele en dan een rode. Riekje kent de kleuren al goed.

„Als de ketting af is, krijgt pop Jans hem om,” zegt ze.

Heel stil werken ze door.

„Af!” roept Niek, „kijk eens wat 'n fijn schip, Riekje!”

„Mooi,” zegt Riekje, „en hoe vind je mijn ketting?”

De ketting is ook al af, Jans heeft maar een klein halsje.

„Kan jij hem wel dicht binden, Niek?” vraagt Riekje.

Ja, dat kan Niek wel. Wat is die Jans nú deftig!

„Zou moesje nog niet terug komen met Oma?”

„Nee hoor,” zegt Niek. „'t Is een héél eind lopen naar vaders kantoor. Kom, ga je mee naar de tuin?”

Niekje schopt met zijn schoenen in het grint.

„Vanavond krijgen we nog wat fijns, uit de doos van bakker Buis,” zegt hij ineens.

„O ja,” zegt Riekje. Ze lacht. „Weet jij wel wat er in zit, Niek?”

Niek schudt zijn hoofd. „Dat kan ik toch niet weten, ik heb het toch niet gezien!”

Even zijn ze stil. Dan zegt Niekje: „Zullen we eens gaan kijken?”

„Ooo!” roept Riekje verschrikt. „In de doos kijken? Dat mag toch niet van moeder?”

„Alleen maar kijken is zo erg niet,” zegt Niekje, „als je er maar niet aan komt. Dat ziet niemand. Ga je mee?”

Wat is die Jans nú deftig!

Hij trekt Riekje mee naar de achterdeur. Riekje kijkt wel een beetje bang. Maar als die grote Niek durft, wil zij toch óók durven.

Ze kijken om het hoekje van de keukendeur.

Geertje is er niet. Ze is boven, om de slaapkamers te doen.

Zacht, heel zacht sluipen Niekje en Riekje het keldertrapje af.

„Kijk,” fluistert Niekje, „daar staat hij!”

Op de stenen keldervloer staat een vierkante houten doos.

Niekje en Riekje hurken er bij neer. Riekje kijkt bang. Maar Niek durft wel.

Hij tilt heel voorzichtig het houten deksel op.

„Ooo!”, roept Riekje, „het is een rozijentaart! Fijn!”

Ja, bakker Buis heeft een mooie rozijentaart gebakken.

Op de gladde, witte taart heeft hij een ster gemaakt van rozijnen. En om die ster heen weer een kring van rozijnen. De taart ziet er heerlijk uit.

„Ik zou er wel wat van lusten,” fluistert Niekje. En Riekje fluistert: „Ik ook!”

„Ik zou wel zo'n rozijntje lusten!”

„Ooo!” roept Riekje, „het is een rozijentaart.”

„Ik ook!”

„Durf jij er wel eentje uithalen?” vraagt Niekje zacht.

„Nee,” zegt Riekje bang, „dat mag toch niet van moes . . .”

Maar Niekje luistert niet. Heel, heel voorzichtig peutert hij in de taart. Hij pikt er een rozijntje uit, en steekt het in zijn mond.

„Mmm . . .” zegt hij.

Waar de rozijn gezeten heeft, is nu een klein kuiltje.

Met zijn vinger maakt Niek het kuiltje plat. Hij smeert er wat van de zachte, witte suiker overheen, die op de taart zit.

„Jij ook een?” vraagt hij.

Hij pikt er nog een rozijntje uit, en stopt het in Riekjes mond.

„Lekker,” zegt Riekje.

Niekje neemt er nog een — en nóg een . . . En hij maakt alle kuiltjes plat met zijn vinger. Zijn vingers zijn wel een beetje vuil van de kleurpotloden, maar in de halfdonkere kelder ziet Niekje het niet.

„Kom nou, jô,” fluistert Riekje. Ze wordt ineens heel bang, in die stille kelder. Ze trekt Niekje aan zijn mouw.

„Kom nou, Niek, toe nou!”

Riekje huilt haast.

„Stil maar,” bromt Niek, „ik kom al!”

Hij zet het deksel weer op de doos.

Heel stil sluipen ze de trap weer op.

Ze gaan samen naar de kamer.

Niek pakt zijn kleurboek. Hij begint aan het tweede plaatje. Daar staat een mand met appels op.

Riekje legt de kralen op hoopjes. Hier de rode, daar de gele, daar de blauwe.

Het is heel stil in de kamer.

Wie heeft er aan de taart gezeten?

„Zijn dát geen zoete kinderen, oma!” roept moeder, „ze zitten nog net zo lief te spelen als toen we weg gingen!”

„Dag jongens,” zegt vader. „Wat fijn dat oma er is, hè!”

O Niek, wat een prachtige kleurpotloden. En wie heeft er zo'n mooie ketting voor Jans geregen?”

Vader moet alles zien. En vader moet alles weten wat er die middag gebeurd is. Alles? Nee, álles vertellen Niekje en Riekje niet aan vader . . .

„We hebben oma van de trein gehaald,” roept Riekje. „en de hond van de chef was er ook nog, vader!”

„Ja vader,” zegt Niekje, „en oma vergat háást om het kaartje te geven, en toen zei ik: „het kaartje nog, oma!”

„Flink zo,” vindt vader, „jij kan haast zelf wel chef worden!”

„Ik ga de tafel dekken,” zegt moeder, „gaan jullie zolang nog maar even met vader de tuin in.”

Dat willen Niekje en Riekje wel. Ze pakken vader ieder bij de hand.

Oma gaat rustig in de serre zitten. En moeder begint de tafel te dekken.

„Geertje!” roept moeder.

Geertje komt binnen.

„Wil jij eens even de doos met de taart uit de kelder halen, en de taart op een schaal doen? Zet hem dan maar op het dressoir.”

„Goed, mevrouw,” zegt Geertje.

Maar als Geertje even later weer binnen komt, kijkt ze verwonderd.

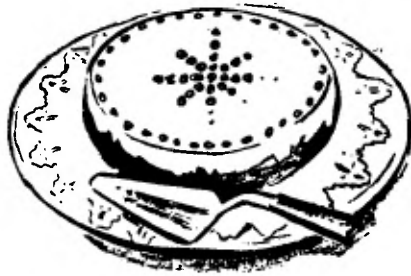
„Ziet U eens naar die taart, mevrouw. Hij ziet er zo raar uit, vind ik. Net alsof er aan geknoeid is.”

Moeder kijkt naar de taart. En oma komt uit de serre, en kijkt óók naar de taart.

„Ja hoor,” zegt moeder, „daar heeft iemand aangezetten. Kijk maar, Geert, er zijn rozijnen uitgehaald. Bah, wat ziet dat er raar uit!”

Oma zet haar bril op.

„Foei,” zegt ze, „wie zou dát nu gedaan hebben? En dan zo'n mooie taart!”

Er zijn rozijnen uitgehaald.

„O mevrouw, nou begriep ik het al!” roept Geertje, „dat heeft die ondeugende Gijs van de bakker gedaan! Toen ik aan kwam lopen zat hij

aan het deksel van de doos te morrelen. Hij schrok er van dat ik het zag, hij keek zo raar!”

„Wat vervelend,” zegt moeder, „nu ziet de taart er niets fris meer uit. U treft het slecht, oma!”

Oma schudt haar hoofd.

„Dat geeft niet zoveel,” zegt ze, „maar ik vind die Gijs een ondeugende jongen. Foei, wat vies!”

„Ja,” zegt moeder, „maar ik laat die taart staan. Na het eten loop ik even naar bakker Buis, hij woont hier vlak om de hoek. Bakker Buis moet zelf zien hoe de taart er uit ziet.”

Vader komt binnen met Riekje en Niekje.

„Is het eten nog niet klaar?” vraagt hij.

„We hebben alle drie vreselijke honger, hè jongens?”

„Kijk eens even, vader,” zegt moes.

Ze laat vader de taart zien. En ze vertelt vader, wat Geertje gezien heeft.

„Dat is wat moois,” zegt vader. „Je moet die taart maar terug brengen hoor. Maar zeg, weet je wel zeker dat niemand anders aan de doos heeft gezeten?”

Moeder knikt: „Geertje heeft 'm toch direct in de kelder gezet.”

„Maar kunnen Niekje of Riekje niet in de kelder zijn geweest, toen je met oma weg was?”

„Dat kan haast niet,” zegt moeder, „ze zaten al die tijd zoet in de kamer te spelen.”

Vader kijkt om.

Niekje en Riekje zijn niet meer in de kamer. Ze zijn de tuin weer in gelopen.

Het wordt weer goed

„Ik dacht dat jullie zo'n honger hadden!” lacht vader.

Niekje en Riekje zitten voor hun bordjes te kieskauwen. Ze hebben niets gezegd onder het eten. Ze hebben ook niet naar de taart gevraagd, die op het dressoir staat.

„Kom jongens,” zegt moeder, „eet toch eens door. Wat mankeert er toch aan?”

Vader kijkt eens naar moeder, en moeder kijkt naar vader.

„Vandaag mogen jullie helemáál niets op je bordje laten staan,” zegt moeder, „want we krijgen niets toe. Die taart gaat weer terug naar bakker Buis.”

Niekje zegt niets. Kijkt op zijn bord.

Riekje zegt ook niets.

„Als Gijs het gedaan heeft,” zegt vader, „mag bakker Buis hem wel een flink standje geven. Zo'n ondeugende jongen.”

„Weet je wat ik doen zou als ik bakker Buis was,” bromt oma, „ik zou hem een pak op z'n broek geven.”

„Ja,” zegt moeder, „en zonder eten naar bed sturen.”

Niekje zegt niets.

En Riekje zegt ook niets.

Na het eten mogen Niekje en Riekje nog even op de bank zitten, voor het huis. En dan moeten ze naar bed.

Moeder neemt hen mee naar de slaapkamer.

Niekje kan zelf zijn pak al uittrekken.

Als moeder Riekjes krullen borstelt, hoort ze ineens een zachte snik.

„Wat is dát nou,” zegt moeder, „traantjes? Moes doet je toch geen pijn?”

Riekje schudt haar hoofd. Ze wrijft met haar handjes over haar ogen.

„Ik vind het zo akelig, ik vindt het zo akelig,” roept ze. Moeder neemt Riekje op haar schoot.

„Wát vind je akelig?” vraagt ze zacht.

Wat is dat nou, — traantjes?

„Dat . . . Gijs . . . op zijn . . . broek krijgt,” snikt Riekje.

Niekje staat er stil bij. Hij heeft een vuurrode kleur.

„Ja,” zegt moeder, „het is ook akelig. Maar als Gijs stout geweest is, heeft hij ook straf verdiend. Daar helpt niets aan.”

„Ja maar . . . ja maar . . .”, hakkelt Niekje, „Gijs hééft het niet gedaan, moes.”

Moeder kijkt Niekje aan.

„Wie heeft het dan gedaan?” vraagt ze streng.

„Ik,” zegt Niekje zacht.

En dan vertelt hij alles aan moeder.

Als Niekje en Riekje hun avondgebedje gedaan hebben, en moeder hen toegestopt heeft, roept Niekje moeder nog even terug weer.

Hij heeft al tegen moeder gezegd dat hij berouw heeft van het snoepen. Hij weet wel dat het lelijk is geweest: dat hij zonde heeft gedaan, en dat die arme Gijs door Niekjes schuld háást straf zou hebben gekregen.

„Moes!” roept Niekje.

Hij slaat zijn armen om moeders hals.

„Is moes niet boos meer op mij?” vraagt hij zacht.

„Nee,” zegt moeder, „als je berouw hebt van je boze dingen, is moes niet kwaad meer.”

„En is de Here nu ook niet boos meer?” vraagt Niekje nog zachter.

„Nee,” zegt moeder weer, „de Here ook niet. Als Niekje zijn kwaad aan de Here vertelt, en hij heeft héus berouw, dan wil de Here altijd weer goed worden op Niekje. En dan moet Niekje z'n best doen, om voortaan niet meer zo ondeugend te zijn. Dan vergeeft de Here aan Niekje zijn zonde, om Jezus' wil.”

„Altijd?” fluistert Niekje.

„Altijd,” zegt moeder.

Ze stopt Niekje nog eens lekker toe. En dan gaat ze naar het andere bedje, en dekt Riekje toe.

„Nacht Niekje, nacht Riekje.”

En twee stemmetjes roepen: „Nacht moeder!”